

til den i Danmark bestående store sympati for koloniafviklingen besluttedes det at modtage opfordringen, og Danmark indtrådte herefter i koloniudvalget den 12. januar 1963.

Efter at den vesteuropæiske gruppe i 1966 havde indstillet Danmark til den ene af gruppens pladser i Sikkerhedsrådet, traf regeringen beslutning om, at Danmark skulle udtræde af koloniudvalget, såfremt landet blev indvalgt i Sikkerhedsrådet, idet fortsat medlemskab af udvalget efter regeringens anskuelse ville kunne hæmme den rolle, som Danmark ville kunne spille i rådet som mægler og formidler. Hertil kom, at medlemskab både af rådet og udvalget ville skabe administrative og personale-mæssige problemer.

Regeringens beslutning blev tiltrådt på det nordiske udenrigsministermøde i Ålborg i august 1966, på hvilket Finland erklærede sig rede til at efterfølge Danmark i koloniudvalget for en to-årig periode.

I en note af 16. december 1966 til FNs generalsekretær meddeltes den danske beslutning om at udtræde af koloniudvalget, og det blev samtidig mundtligt tilkendegivet, at Finland var rede til at overtage Danmarks plads. På Generalforsamlingens sidste dag bekendtgjorde Generalforsamlingens præsident Danmarks beslutning om at udtræde af udvalget og meddelte, at han havde udpeget Finland som efterfølger for Danmark, hvilket blev stiltiende godkendt.

Herefter udtalte den fungerende formand for koloniudvalget, ambassadør Malecela (Tanzania), påskønnelse af den danske holdning til koloniproblemerne og af Danmarks effektive deltagelse i udvalgets arbejde. Ambassadøren udtrykte afslutningsvis sin overbevisning om, at Danmark også i fremtiden inden for FN ville støtte koloniafviklingen på samme måde som hidtil i koloniudvalget.

Nedenfor omtales først de to koloniafviklingssager, der blev behandlet direkte i plenarforsamlingen, Sydvestafrikaspørgsmålet og den generelle koloniresolution, hvorefter 4. udvalgs sager gennemgås i kronologisk rækkefølge.

Sydvestafrika.

(Dagsordenens punkter 65 og 66).

Som følge af dommen i Sydvestafrika-sagen afsagt af Den internationale Domstol i Haag den 18. juli 1966 efter knap seks års sagsbehandling, hvorved de sagsøgende stater (Etiopiens og Liberias) retlige interesse i et søgsmål mod Sydafrika underkendtes, vedtog Generalforsamlingen efter henstilling fra 35 afrikanske stater at tage *Sydvestafrika-spørgsmålet op i plenarforsamlingen som hastesag* umiddelbart efter samlingens åbning. Behandlingen af dette spørgsmål dominerede ganske Generalforsamlingens arbejde i mere end den første måned efter åbningen.

Drøftelserne i plenarforsamlingen fandt sted på grundlag af de relevante afsnit i *koloniudvalgets beretning* af 15. september, der var udarbejdet af et underudvalg vedrørende Sydvestafrika, af hvilket Danmark var medlem. Medens Australien, Chile, Italien, Storbritannien og USA i koloniudvalget havde forbeholdt sig deres stilling til beretningen i almindelighed indtil spørgsmålets behandling under Generalforsamlingen, havde Danmark og Uruguay taget forbehold med hensyn til beretningens anbefalinger om, at FN skulle beslutte at tilbagekalde og overtage mandatet, og at FN skulle iværksætte tvangsforanstaltninger mod Sydafrika, hvis dette land modsatte sig beretningens anbefalinger. Sovjetunionen havde forbeholdt sig sin stilling til anbefalingerne om, at FN skulle påtage sig det direkte ansvar for Sydvestafrikas administration under henvisning til erfaringerne fra Congo-operationen; efter sovjetisk anskuelse burde OAU påtage sig at overtage perioden mellem mandatets ophør og områdets opnåelse af uafhængighed.

I. Debatten.

Debatten om Sydvestafrika fandt sted fra 23. september til 19. oktober med deltagelse af omkring 70 talere.

Debatten indledtes med indlæg fra Ethiopien og Liberias udenrigsministre. *Ethiopien* rettede skarp kritik mod Den internationale Domstols afgørelse af 18. juli 1966, der dog ikke berørte domstolens tidligere kendelser i Sydvestafrika-sagen og navnlig